

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 7Co/58/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5118206412
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 06. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Kotrčová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2022:5118206412.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Kotrčovej a členov senátu Mgr. Františka Dulačku a Mgr. Márie Kašíkovej, v spore žalobcu: Ing. M. O., nar. XX.XX.XXXX, bytom: H. XXXX/XX, R., právne zastúpený: ADVOKÁTI Müller § Dikoš, s.r.o., so sídlom Žilina, Závodská cesta 3911/24, IČO: 36 864 455, proti žalovanému: Slovenská republika, zastúpená Generálnou prokuratúrou SR, so sídlom Bratislava, Štúrova 2, o zaplatenie 12.801,01 eur titulom náhrady škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím, na odvolanie žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Žilina č.k. 4C/25/2018-288 zo dňa 12.11.2021, takto

rozhodol:

Rozsudok prvoinštančného súdu vo výroku II., IV. a V. **p o t v r d z u j e .**

Vo výrokoch I. a III., ako odvolaním strán sporu nenapadnutých, ponecháva rozsudok prvoinštančného súdu nedotknutý.

Žalobcovi vo vzťahu k žalovanému **p r i z n á v a** nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom prvoinštančný súd konanie v časti o zaplatenie nároku na zaplatenie sumy 293,97 eur s príslušným úrokom z omeškania zastavil. Žalovanému uložil zaplatiť žalobcovi 4.5030,45 eur s príslušným úrokom z omeškania 5 % ročne zo sumy 4.530,45 eur od 25.01.2018 do zaplatenia v lehote troch dní od nadobudnutia právoplatnosti, vo zvyšnej časti, čo do uplatneného nároku na zaplatenie majetkovej ujmy, žalobu zamietol. Žalovanému uložil zaplatiť žalobcovi 7.500,- eur titulom nemajetkovej ujmy v lehote do troch dní od nadobudnutia právoplatnosti tohto rozsudku. Žalobcovi priznal vo vzťahu k žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 86,70 %.

2. Z vykonaného dokazovania mal za preukázané, že vyšetrovateľ Prezídia Policajného zboru, Úrad boja proti korupcii, Odbor boja proti korupcii Stred - Banská Bystrica uznesením sp. zn. ČVS:PPZ-104/BPK-S-2011 zo dňa 14.12.2011 začal trestné stíhanie a súčasne vzniesol obvinenie voči žalobcovi pre spolupáchateľstvo na zločine poškodzovania finančných záujmov Európskych spoločenstiev podľa § 20 k § 261 ods. 1, 3 Trestného zákona a pre spolupáchateľstvo na zločine subvenčného podvodu podľa § 20 k § 225 ods. 1, ods. 4 písm. a/ Trestného zákona. Sťažnosť žalobcu proti predmetnému uzneseniu bola uznesením prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry Generálneho prokurátora SR sp. zn. VII/1 Gv 233/11-5 zo dňa 07.02.2012 zamietnutá ako nedôvodná. Rozsudkom Špecializovaného trestného súdu v Pezinku, pracovisko Banská Bystrica, sp. zn. BB-47T 57/2013 zo dňa 26.05.2014 bol žalobca oslobodený spod obžaloby s odôvodnením, že skutok nie je trestným činom. Uznesením Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6To 9/2014 zo dňa 04.05.2016 bolo odvolanie prokurátora zamietnuté. Žalobca si splnil svoju povinnosť vyplývajúcu z § 15 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z. z. nárok na náhradu

škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím vopred predbežne prerokovať s príslušným orgánom podľa § 4 a § 11 u žalovaného. Žalovaný návrh žalobcu o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody odmietol. S poukazom na rozhodovacu prax najvyšších súdnych autorít, najmä na uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4 MCdo/15/2009 prvoinštančný súd považoval základ nároku na náhradu škody za odôvodnený s tým, že náhradu majetkovej škody a jej rozsah ustálil v zmysle § 17 ods. 1 v spojitosti s § 18 ods. 1 a 3 zákona v podobe náhrady trov právneho zastúpenia v trestnom konaní. Pri skúmaní účelnosti uplatňovania majetkovej škody prepočítal trovy právneho zastúpenia za jednotlivé úkony vykonané advokátom v priebehu trestného konania, po zohľadnení náhrady za stratu času, cestovných výdavkov, uhradených súdnych poplatkov s pripočítaním 20 % DPH. Žalobcovi priznal právo na zaplatenie majetkovej ujmy vo výške 4.530,45 eur. Pokiaľ sa žalobca po čiastočnom späťvzati žaloby domáhal zaplatenia sumy 5.007,04 eur, vo zvyšnej časti uplatneného nároku, ktorý si žalobca uplatnil na základe nesprávneho vyúčtovania zaplatených právnych služieb, žalobu zamietol. Pokiaľ sa týkalo uplatneného úroku z omeškania ustálil, že lehota omeškania začala príslušnému orgánu plynúť najskôr dňom oznámenia doručeného právneho zástupcovi žalobcovi 24.01.2018, že nárok žalobcu neuspokojí. V ďalšom poukázal na ustálenú prax najvyšších súdnych autorít, konkrétne rozhodnutia Najvyššieho, prípadne Ústavného súdu SR, ČR, dokazovanie vykonané oboznámením čestných prehlásení syna žalobcu O. O. a manželky žalobcu Ing. M. O., výsluch svedkyne Ing. M. O., z ktorých jednoznačne vyplynulo, že po začatí trestného stíhania žalobca obmedzil kontakty s rodinou na minimum, uzatvoril sa do seba, kontaktom sa vyhýbal, nezaujímal sa o rodinné záležitosti ani o veci bežného života, všetku energiu a čas venoval príprave svojej obhajoby, dôsledkom boli časté manželské konflikty, bolo tak zasiahnuté do súkromnej a rodinnej sféry žalobcu, došlo k zníženiu kvality jeho života vrátane narušeniu rodinných väzieb, zároveň došlo k ohrozeniu jeho vážnosti na verejnosti v kruhu jeho známych, priateľov, zažil psychickú traumu, aj keď netvrdil, že by bol atakovaný svojim okolím otázkami. Došlo aj k medializácii predmetného trestného stíhania zverejnením viacerých článkov na internete, v novinách, v regionálnom časopise. Zároveň sa negatívny vplyv trestného stíhania prejavil aj v oblasti pracovného života. Tento vplyv bol nezvratný. Z potvrdenia Slovenskej komory stavebných inžinierov zo dňa 08.01.2013 a z výpisu zo stránky Slovenskej komory stavebných inžinierov mal súd za preukázané, že od 01.01.2013 na základe žiadosti žalobcu a uznesenia č. 4/2 autorizačnej komisie SKSI bol žalobca vyčiarknutý zo zoznamu Autorizovaných stavebných inžinierov, v ktorom bol evidovaný pod konkrétnym číslom v konkrétnej kategórii. Od 12.03.2002 žalobca bol nútený ukončiť svoje dlhoročné členstvo SKSI pre spochybnenie jeho bezúhonnosti prebiehajúcim trestným konaním. Dôvodom na ukončenie členstva bolo výlučne začatie neopodstatneného trestného konania a ani ukončenie členstva v dôchodkovom veku žalobcu nenaznačuje, že by žalobca z dôvodu svojho veku (68 rokov) mienil ukončiť svoju aktívnu činnosť v jeho profesionálnej oblasti. Bol tak nútený ukončiť svoje pôsobenie ako autorizovaný inžinier predčasne a po ukončení trestného konania trvajúceho 4,5 roka už svoje členstvo vo veku 72 rokov viac neobnovil. Ukončenie profesionálnej činnosti žalobcu počas jeho aktívneho profesionálneho života teda bezprostredne súviselo s jeho trestným stíhaním, namiesto toho, aby sa realizoval na profesionálnom poli bol nútený v atmosfére stresu sprevádzajúcej trestné konanie si pripravovať svoju obhajobu. V ďalšom súd poukázal, že primerané zadostučinenie je v prvom rade satisfakčný prostriedok, preto sa pri ňom v zásade neberú do úvahy prvky, ktoré majú materiálnu povahu, slúži na reparáciu i materiálnej ujmy. Rozhodujúca je imateriálna stránka satisfakcie. Prebiehajúce trestné stíhanie malo negatívny dopad i na zdravotný stav žalobcu, ktorý trpel permanentným stresom, mal poruchy spánku, trpel nechutenstvom, výraznejšie sa mu začal zhoršovať sluch. Vychádzajúc z uvedeného a ustálenej súdnej praxe, zohľadnením výsledkov vykonaného dokazovania, zdôraznením, že mediálne informácie o trestnej činnosti obvinených osôb mnohokrát súčasne vedú k morálnemu lynču obvinených bez uvedomenia si, že je potrebné predovšetkým aplikovať zásadu prezumpcie nevinu. V nadväznosti na to sumu 144,23 eur za každý mesiac trestného stíhania považoval za rozumne primeranú okolnostiam prípadu a vzniknutým následkom v jednotlivých sférach súkromného života, dlhodobému strádaniu v priebehu trestného stíhania ako i v následnom spoločenskom uplatnení. Priznaná suma nie je ani zjavne nedostatočná, symbolická, na druhej strane nie je nadhodnotená a zodpovedá závažnosti následkov vzniknutých z dôvodu trestného stíhania. Pri rozhodovaní o nároku na náhradu trov konania súd vychádzal z ust. § 255 ods. 2 CSP, keď spomeroval pomer úspechu a neúspechu strán v spore.

3. Proti rozsudku prvoinštančného súdu v zákonnej lehote doručil odvolanie žalovaný, čo do výrokov II., IV. a V. odvolaním napadnutého rozsudku. Poukázal na znenie ust. § 6 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z.z., podľa ktorého nezákonným rozhodnutím je IBA právoplatné rozhodnutie, ktoré bolo zrušené alebo zmenené pre nezákonnosť príslušným orgánom. Poukázal na nález Ústavného súdu II.ÚS 163/2013 zo dňa 13.11.2013 s tým, že iný záver ako vyslovený v predmetnom náleze by nepochybne viedol k

popretiu základnej ústavnej zásady o prezumpcii nevinu, popretiu účelu samotného trestného konania, resp. jeho časti, t. j. prípravného konania, ktoré by de facto stratilo svoj význam a viedlo by k záveru o tom, že stíhať možno len osoby, ktorých vina je v čase vznesenia obvinenia bez akýchkoľvek pochybností preukázaná. Uznesenie o vznesení obvinenia nie je nezákonné len preto, že bol obžalovaný spod obžaloby oslobodený. Nezákonným rozhodnutím je iba právoplatné rozhodnutie, ktoré bolo zrušené alebo zmenené pre nezákonnosť príslušným orgánom, čo sa v danom prípade nestalo. Poukázal na ust. § 3 OZ, zotrval na nesúhlasnom stanovisku so záverom súdu o tom, že uznesenie o vznesení obvinenia treba považovať za nezákonné z dôvodu, že žalobca bol oslobodený spod obžaloby. V čase vznesenia obvinenia žalobcovi nešlo o žiadny svojvoľný postup orgánov činných v trestnom konaní, ale o jediný možný a zákonný postup pre zistenie trestno-právnej zodpovednosti vo vzťahu ku skutku, ktorý sa stal. Zotrval na predchádzajúcich vyjadreniach adresovaných súdu. Poprel skutkové tvrdenie žalobcu v tom smere, že došlo k zásahu do jeho osobnostných práv, že bola v značnej miere znížená jeho dôstojnosť a vážnosť v spoločnosti. Následky takej intenzity, ktoré by zakladali právo na priznanie peňažnej náhrady žalobca nepreukázal. Nebol produkovaný žiaden dôkaz o takomto zásahu, poukázal na početnú rozhodovaciu prax Najvyššieho súdu SR s tým, že k preukázanému zásahu do zdravotného stavu žalobcu, jeho psychiky, bolo potrebné vykonať znalecké dokazovanie. Mal za to, že trestné stíhanie nemalo vplyv na jeho zamestnanecký pomer, nedošlo k rozvratu jeho manželského, rodinného života. Žiadal preto zmeniť rozsudok okresného súdu a žalobu ako nedôvodnú zamietnuť.

4. Žalobca vo vyjadrení k odvolaniu žalovaného žiadal rozsudok prvoinštančného súdu ako vecne správny potvrdiť a priznať nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %. Poukázal na argumentáciu prezentovanú v písomných i ústnych vyjadreniach v priebehu prvoinštančného konania. Poukazoval na princíp právnej istoty, rozhodovaciu prax najvyšších súdnych autorít, z ktorej vyplýva, že zák. č. 514/2003 Z.z. zakladá objektívnu zodpovednosť štátu, ktorej sa nemôže zbaviť. Neposudzuje sa teda správnosť rozhodnutia jeho orgánu. Rozhodujúcim kritériom zákonnosti konania vedeného orgánom verejnej moci je výsledok tohto konania. Z vykonaného dokazovania jednoznačne vyplynulo, že žalobcovi bola spôsobená ujma v takej intenzite práve v príčinnej súvislosti s nezákonným rozhodnutím, že samotné konštatovanie porušenia práva nebolo možné považovať za dostatočné zadosťučinenie. Bol vo veľkej miere preukázaný rozsah a dopad následkov trestného stíhania, ktoré odôvodňujú priznanie náhrady nemajetkovej ujmy vo výške priznanej súdom. V tejto súvislosti poukázal i na článok uverejnený v Justičnej revue 66/2014, č. 10, strana 1169-1196. Dal do pozornosti, že trestné stíhanie žalobcu trvalo takmer 4,5 roka, pričom neprímeraná dĺžka trestného konania je považovaná za skutočnosť spôsobujúcu morálnu ujmu nielen z pohľadu judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva, ale i z hľadiska rozhodovacej praxe najvyšších súdnych autorít Českej republiky ako i Ústavného súdu SR. Zdôraznil, že žalovaným uvádzané tvrdenia sú vytrhávané z celkového kontextu dokazovania a poukazuje výlučne na jemu konvenujúce časti jednotlivých dôkazov. Uvedené označil za absolútne neprijateľné ako i jeho názor o tom, že skutkové závery rozhodnutia nevyplývajú z vykonaného dokazovania. Vnútorne pocity krivdy a bezmocnosti, ktorým je jednotlivец v pozícii obvinenia vystavený, sú nepochybne hodné odškodnenia. Prakticky je však problematické dokazovanie ich rozsahu. Je preto nevyhnutné, aby miera dôkaznej povinnosti kladená na žalobcu pre unesenie dôkazného bremena bola prakticky splniteľná a prípadné ďalšie dokazovanie by bolo len ďalším neprímeraným a neúmerným zaťažovaním žalobcu.

5. Žalovaný k vyjadreniu žalobcu zotrval na dôvodoch podaného odvolania, na argumentoch a skutočnostiach v ňom uvedených.

6. Krajský súd ako súd odvolací (§ 34 CSP) súc viazaný rozsahom a dôvodmi podaného odvolania (§ 379, § 380 CSP), postupom bez nariadenia pojednávania podľa § 385 CSP a contrario odvolaním napadnuté rozhodnutie prvoinštančného súdu ako správne postupom podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

7. Po preskúmaní veci odvolací súd dospel k záveru, že prvoinštančný súd vykonal vo veci dostatočné dokazovanie, z výsledkov vykonaného dokazovania dospel k správnym skutkovým zisteniam, vyvodil správny právny záver, svoje rozhodnutie podrobne a vyčerpávajúcym spôsobom odôvodnil. S jednotlivými námietkami žalovaného sa vysporiadal nielen s poukazom na príslušné zákonné ustanovenia, ale i rozhodovaciu prax najvyšších súdnych autorít a judikatúru ESLP.

8. Už v priebehu prvoinštančného konania žalovaný namietal, že v prejednávanej veci nie je daný základ nároku, spochyboval existenciu nezákonného rozhodnutia ako základnej podmienky pre vznik

zodpovednosti štátu za škodu, pričom s jeho námietkami sa prvoinštančný súd podrobne vysporiadal v odôvodnení rozhodnutia na strane 35, odsek 168. až strana 38 odsek 182. Dal jasnú a presvedčivú odpoveď na podklade akých skutočností dospel k záveru, že základný predpoklad pre existenciu zodpovednosti štátu za škodu, a to nezákonné rozhodnutie bol splnený.

9. V ďalšom sa prvoinštančný súd podrobne zaoberal vznikom škody, a to tak v jej majetkovej ako i nemajetkovej podobe. Vysvetlil dôvody, pre ktoré krátil žalobcom uplatnenú náhradu majetkovej škody, pre ktoré priznal uplatnenú škodu vo výške ustálenej v odvolaní napadnutom rozhodnutí a spôsob, akým určil počiatok omeškania žalovaného so splnením svojho peňažného záväzku v podobe uplatnenej materiálnej škody.

10. Od strany 50 odsek 214. prvoinštančný súd poukázal na právnu úpravu, konkrétne rozhodnutia Ústavného súdu SR, ČR, Najvyššieho súdu ČR, jednotlivé články, literatúru, dokazovaním zistený skutkový stav veci a s prihliadnutím najmä na dĺžku trestného stíhania, rozširovanie informácií o trestnom stíhaní žalobcu na verejnosti, dopad na rodinný, súkromný život žalobcu, spoločenské aktivity, dopad na oblasť pracovného života a samozrejme aj zdravotný stav vysvetlil, na podklade akých skutočností pristúpil k priznaniu náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch a zároveň i k ustáleniu jej výšky. Porovnal ujmu spôsobenú žalobcovi v jeho spoločenskom, pracovnom, rodinnom živote nezákonným postupom orgánov činných v trestnom konaní s ujmu spôsobenou obeťami násilných trestných činov v zmysle zákona č. 215/2006 Z.z. Zohľadniac všetky aspekty vyplývajúce z konkrétnych rozhodnutí Najvyššieho súdu, judikatúry ESLP, Ústavného súdu ČR za každý jeden kalendárny mesiac z celového času trvania trestného stíhania priznal žalobcovi sumu 144,23 eur ako rozumne primeranú okolnostiam prípadu vo vzťahu k následkom vo všetkých sférach života žalobcu.

11. Pokiaľ žalovaný v podanom odvolaní namietal, že žalobca nepreukázal skutočnosti umožňujúce priznať náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch, odvolací súd považoval za potrebné uviesť, že už samotné vznesenie obvinenia, vedenie trestného stíhania predstavuje vážny zásah do osobnej slobody jednotlivca, ovplyvňuje jeho osobný život a jeho životný osud. Je logické, že po dobu prebiehajúceho trestného stíhania nie je jednotlivec schopný viesť obvyklý spôsob života. Je vystavený dlhodobému stresu, psychickému napätiu, strachu, pričom v prípade žalobcu je potrebné zohľadňovať i závažnosť trestného činu, ktorý mu bol kladený za vinu a uvedomovanie si výšky trestného postihu, ktorý mu v prípade preukázania viny hrozí. Prvoinštančný súd sa dostatočne vysporiadal s podstatnými hľadiskami pre určenie výšky nemajetkovej ujmy. Prihliadol na osobu žalobcu, jeho doterajší život, závažnosť vzniknutej ujmy a okolností, za ktorých k nej došlo. Je všeobecne známe, že už samotný fakt trestného stíhania je záťažou pre každého obvineného. Výrazne zasahuje do jeho súkromného a osobného života, pracovného života, do jeho osobnej cti, dobrej povesti, a to tým skôr, ak ide o obvinenie založené na nedôveryhodných podkladoch a medializáciou sú verejnosti podsúvané informácie popierajúce zásadu prezumpcie nevinu.

12. Najvyšší súd SR už vo viacerých svojich rozhodnutiach vyslovil, že treba mať na pamäti, že konanie pred súdom prvej inštancie a pred odvolacím súdom tvorí jeden celok a určujúca spätosť rozsudku odvolacieho súdu s potvrdzovaným rozsudkom vytvára ich organickú (kompletizujúcu) jednotu. Ak odvolací súd v plnom rozsahu odkáže na dôvody rozhodnutia súdu prvej inštancie, stačí, ak v odôvodnení rozsudku iba poukáže na relevantné skutkové zistenia a stručne zhrnie právne posúdenie veci; rozhodnutie odvolacieho súdu v sebe tak zahŕňa po obsahovej stránke aj odôvodnenie rozsudku súdu prvej inštancie.

13. Dokazovanie je časť civilného konania, v rámci ktorej si súd vytvára poznatky potrebné na rozhodnutie vo veci. Právomoc konať o veci, ktorej sa týka žaloba, v sebe obsahuje právomoc posúdiť to, či a aké dôkazy na zistenie skutkového stavu sú potrebné a akým spôsobom sa zabezpečí dôkaz na jeho vykonanie. Súd nie je v civilnom sporovom konaní viazaný návrhmi strán na vykonanie dokazovania a nie je povinný vykonať všetky nimi navrhované dôkazy. Rozhodnutie o tom, ktoré z navrhnutých dôkazov budú v rámci dokazovania vykonané, je vecou súdu, nie procesných strán.

14. Prvoinštančný súd v odôvodnení svojho rozhodnutia výstižne a zreteľne poukázal na konkrétne aspekty, ktoré pri ustálení výšky náhrady nemajetkovej ujmy zohľadňoval, vysvetlil myšlienkové postupy, ktorými sa pri rozhodovaní riadil. I podľa názoru odvolacieho súdu prvoinštančným súdom priznaná náhrada je primeraná a zodpovedajúca rozsahu odškodnenia i v iných obdobných veciach.

15. Pokiaľ i žalovaná navrhovala v podanom odvolaní vykonanie znaleckého dokazovania preukázaním zásahu do zdravotného stavu žalobcu, jeho psychiky, je potrebné uviesť, že v danom prípade si neuplatňoval žalobca nárok na náhradu škody na zdraví, ktorá by mu eventuálne vznikla v príčinnej súvislosti s trestným stíhaním, ani netvrdil, že by mu v súvislosti s trestným stíhaním vzniklo nejaké psychiatrické ochorenie a v tejto súvislosti by sa podroboval liečbe.

16. Podľa § 17 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z.z. výška nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa odseku 2 sa určuje s prihliadnutím najmä na

- a) osobu poškodeného, jeho doterajší život a prostredie, v ktorom žije a pracuje,
- b) závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k nej došlo,
- c) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v súkromnom živote,
- d) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v spoločenskom uplatnení.

17. Vychádzajúc z uvedeného odvolací súd považoval námietku žalovaného a jeho požiadavku za nezodpovedajúcu nároku, ktorý si žalobca v konaní uplatnil a ktorý bol predmetom posudzovania zo strany súdu.

18. Vo väzbe na uvedené v ostatnom sa stotožniac s odôvodnením rozhodnutia prvoinštančného súdu, odvolací súd toto ako správne postupom podľa § 387 ods. 1, 2 CSP potvrdil.

19. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol postupom podľa § 396 ods. 1, § 255 ods. 1, § 262 ods. 1 CSP.

20. Rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 CSP)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca/ alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. (§ 420 CSP)

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n). (§ 421 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 CSP)

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde. (§ 427 ods. 1 a 2 CSP)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 ods. 1 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 CSP)

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. (§ 429 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 430 CSP)